

Мірошніченко Любов Василівна,
доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
кандидат філологічних наук, доцент

Максимов Олексій Михайлович
студент юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАХОДИ У СФЕРІ ОСВІТИ

У сучасному світі постає актуальним питанням боротьба з корупційною системою на державному рівні. Деякі європейські країни успішно подолали цю проблему в багатьох аспектах, провівши реформи, які стосувалися медицини, освіти, економіки, поліції та ін. Такі зміни призвели до економічного зростання країни, пересічні громадяни і влада стали більш відповідальними за свої дії та вчинки, адже порушення закону веде за собою суворе покарання.

Що стосується України, то варто зазначити, що за декілька десятків років незалежності нашої країни, процес боротьби проти корупції занадто повільний, але рухомий. На жаль, історично склалося так, що життя вимагало певної боротьби за виживання в суспільстві, кожен мав дбати і про себе, і про родину, а в такий складний час для деяких людей єдиним шансом на виживання було порушення закону, в якому передбачалися «нежорсткі» покарання, тому безвідповідальне суспільство легко діяло протизаконно. Згодом люди ввійшли «до смаку», почали продавати не лише довідки на лікарняний або посади, а й «купувати собі освіту». Але свідомість українських громадян з часом зростала, вони стали розуміти, що успішне майбутнє країни та їхніх дітей і внуків залежить від них самих. Суспільство «перезавантажилось» і стало протидіяти корупції. «Мета антикорупційної освіти – формування антикорупційного світогляду, міцних моральних основ особистості, громадянської позиції та стійких навичок антикорупційного поведінки.

Формування антикорупційного світогляду учнів передбачає вирішення низки завдань:

- дати загальне уявлення про сутність корупції, її форми, особливості прояву в різних сферах життя суспільства, причини та соціально небезпечні й шкідливі наслідки цього явища;
- навчитися розпізнавати корупцію;
- сформувати навички адекватного аналізу та особистісної оцінки даного соціального явища з опорою на принцип історизму;
- сформувати комплекс знань про корупційні ситуаціях для формування стандартів поведінки відповідно до правових та морально-етичних норм;
- стимулювати мотивацію антикорупційної поведінки;
- формувати нетерпимість до проявів корупції;

- продемонструвати можливості боротьби з корупцією;
- сформувати основи правової грамотності.

Тобто основна мета антикорупційної освіти – формування соціальної компетентності, у вузькому сенсі слова – формування антикорупційної компетентності» [1].

У першу чергу варто звернути увагу на запобігання корупційних схем в галузі освіти. Першим кроком було введення зовнішнього незалежного оцінювання, завдяки якому було усунено корупцію при вступі до ВНЗ. Такі результати були досягнені завдяки системі надзору, наглядачів, спеціальній системі оцінювання. В останній час у всьому світі спостерігається впровадження дистанційної освіти, хоча в ній можна спостерігати як позитивні, так і негативні аспекти, але те, що стосується прозорості навчання, то тут варто наголосити, що використання різних систем оцінюванні, а особливо це стосується інтегрованої системи «Moodle», яка є однією з найпопулярніших платформ електронного навчання, має певні переваги. Система працює в межах ста мов, нею користуються відомі та престижні заклади освіти в усьому світі. Наприклад, у Херсонській державній морської академії ця система використовується для запобігання корупції під час написання курсових та контрольних робіт, особливо під час сесії. Наразі в ДДУВС ця система діє під час дистанційного навчання, демонструючи високий рівень знань ЗВО.

На державному рівні Міністерством освіти і науки України було прийнято антикорупційну програму на 2018-2020 роки, в якій передбачено велику кількість семінарів на антикорупційну тематику, організовано роботу департаменту, який стежить за виконанням цієї програми. «Планується підвищення заробітної платні, бо інфляція є, а підвищення нема, що згодом змушує працівників сфери навчання йти на такі корупційні шляхи» [2].

Отже, дійсно в нашій країні передбачено антикорупційні заходи в різних суспільних сферах на державному рівні, а особливо це стосується галузі освіти, адже високоосвічене молоде покоління країни буде представляти всю нашу націю на всесвітньому рівні.

1. Про прийняття програми «Антикорупційна освіта»
http://omr.gov.ua/images/File/DODATKI_2015/PROEKTI_Gorsovvet/Iniciativ/4_osvita.doc
2. Антикорупційна програма МОН України на 2018-2020 роки / URL: mon.gov.ua